

forbindelse med direktivets vedtagelse erklærede Rådet og Kommissionen, at Kommissionen inden den 30. juli 1995 skal forelægge Rådet en rapport om, hvordan forbrugerbeskyttelsen og det fælles markeds funktion påvirkes af domstolenes afgørelser om anvendelse af direktivets bestemmelser, samt i givet fald fremsætte forslag til ændringer.

1.3. På nogle nærmere angivne områder er det overladt til de enkelte medlemsstater at træffe nærmere bestemmelser om opfyldelseslovgivningens indhold.

1.3.1. Det er således overladt til de enkelte lande at bestemme, om *landbrugsråvarer*, herunder fiskeriprodukter og produkter hidrørende fra jagt, skal omfattes af reglerne om ansvar for produkt-skade. Sådanne produkter er ikke omfattet af lovforslaget. Der henvises nærmere til bemærkningerne til punkt 3.5.2.

1.3.2. Endvidere vil de enkelte lande kunne indføre en *ansvarsbegrænsning* på ikke under 70 mill. EF regningsenheder (ECU) for ansvar ved skade forårsaget af identiske produkter. Ansvarsbegrænsningen, der svarer til ca. 560 mill. kr., er ikke foreslået medtaget i lovforslaget. Der henvises nærmere til bemærkningerne nedenfor under pkt. 3.7.

1.3.3. Endelig er det overladt til det enkelte land at bestemme, om der skal være ansvar for *udviklingsskader*, d.v.s. skader forårsaget af en defekt, som det på grundlag af den videnskabelige og tekniske viden på det tidspunkt, hvor produktet blev bragt i omsætning, ikke var muligt at opdage. Udviklingsskader omfattes ikke af lovforslagets regler, jfr. nedenfor under pkt. 3.2.

1.3.4. Vedrørende ansvarsbegrænsningen og udviklingsskaderne skal Kommissionen inden den 30. juli 1995 udarbejde en rapport til Rådet om erfaringerne i de lande, der har begrænset ansvaret eller har bestemt, at producenten ikke skal være ansvarlig for udviklingsskader. Viser denne rapport, at ansvarsbegrænsningen henholdsvis det manglende ansvar for udviklingsskader har haft en negativ virkning på fællesskabets funktion eller forbrugerbeskyttelsesinteresser, påhviler der Kommissionen og Rådet en særlig forpligtelse til at få afskaffet disse begrænsninger.

1.4. Ifølge direktivets art. 19 skal medlemsstaterne foretage de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af direktivet inden den 30. juli 1988.

England har som eneste EF-land vedtaget en lov til gennemførelse af direktivet. Mulighederne i direktivets artikel 15, stk. 1, litra a og b, for at lade det objektive ansvar omfatte også landbrugsråvarer m.v. og udviklingsskader er ikke udnyttet i den

engelske lov. Det samme gælder muligheden for at begrænse ansvaret ved de såkaldte serieskader, jf. artikel 16, stk. 1.

I Holland er der fremsat lovforslag til gennemførelse af direktivet. Heller ikke i Holland stilles der forslag om, at mulighederne i artikel 15, stk. 1, litra a og b, samt i artikel 16, stk. 1, udnyttes.

I Tyskland og Portugal er udkast til lovforslag sendt til høring. Efter udkastene stilles der forslag om, at muligheden for at begrænse ansvaret i tilfælde af serieskader i § 16, stk. 1, udnyttes, mens der ikke stilles forslag om at medtage ansvar for landbrugsråvarer m.v. samt udviklingsskader.

Efter de for justitsministeriet foreliggende oplysninger er der ikke i de øvrige medlemsstater taget politisk stilling til udformningen af forslag til gennemførelse af direktivet om produktansvar.

2. Gældende ret.

2.1. Ansvar for producenten

Der findes ikke generelle lovregler i Danmark om produktansvar. De gældende principper er udviklet i retspraksis. Der findes i øvrigt kun relativt få domme om produktansvar. Retstilstanden er søgt beskrevet i den juridiske litteratur.

Ved produktansvar forstås i almindelighed en producents ansvar for skade forvoldt af en farlig egenskab ved hans produkt.

Produktansvar omfatter både skade på person og ting. Det er endvidere uden betydning om skaden rammer den, der besidder det skadevoldende produkt, eller tredjemand. Produktansvaret omfatter derimod ikke skade på selve den defekte genstand. Denne skade behandles efter det sædvanlige køberetlige mangelansvar, der bl.a. omfatter det tab, som køberen har lidt ved ikke at få kontraktmæssig opfyldelse.

Efter gældende ret forudsætter ansvar for produktsskader, at der er tale om skade forvoldt af et farligt produkt. Et produkt anses for farligt, hvis det har sådanne egenskaber, at det under sædvanlig brug kan forvolde skade. Farligheden kan enten bero på en egenskab, som produktet har, men som det med rette kan forventes ikke at have, eller på en egenskab, som det ikke har, men som det med rette kan forventes at have.

Det grundlæggende krav til producenten er, at de produkter, som han producerer og markedsfører, som udgangspunkt skal være ufarlige. Eventuelle farer ved et produkt skal så vidt muligt undgås. Undladelse heraf vil i almindelighed være en fejl, medmindre produktet hører til gruppen af uundgåeligt farlige produkter, f.eks. medicin eller